

การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 3

An Administration of Internal Education Quality Assurance

of Schools in Thailand 4.0, Primary Educational Service

Area Office 3, Surat Thani Province

¹สุภาวดี จันทศิริ, ²พระปลัดโฆษิต โขลิโต ³ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่, ⁴กษมา ศรีสุวรรณ,
และ ⁵พระครูประโชติกิจจาภรณ์

¹Supawadee Jansiri, ²Phrapaladkosit Kosito, ³Teeraphong Somkhaoyai,

⁴Kasama Srisuwan, and ⁵Phrakhruprachotkichchaporn

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

¹supa_jansiri@hotmail.com

Received May 10, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted August 25, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และการพัฒนาตนเอง/การอบรมที่ต่างกัน 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 3 ดำเนินการวิจัยโดยวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) และกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test), One-Way-ANOVA, (F-test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคละโวทัยแลนด์ 4.0 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และการพัฒนาตนเอง/การอบรมที่ต่างกัน มีการบริหารประกันคุณภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อจำแนกตามเพศและตำแหน่ง พบว่า มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน และแนวทางส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคละโวทัยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ส่วนใหญ่เสนอแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดเป้าหมายการประเมินผล การจัดทำรายงานประจำปี ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสามารถเชื่อมโยงของข้อมูลในการนำไปใช้ในปีต่อไป

คำสำคัญ : ประกันคุณภาพการศึกษา; ยุคไทยแลนด์ 4.0

Abstract

This research included three objectives as the followings: 1) to study the administration of internal education quality assessment of schools in Thailand 4.0 in Primary Educational Service Area Office 3, Surat Thani province; 2) to compare the administration of internal education quality assessment of schools in Thailand 4.0 in Primary Educational Service Area Office 3, Surat Thani province classified by gender, age, position, work experience and self-development and training; 3) to propose the guidelines for the administration of internal education quality assurance of schools in Thailand 4.0 in Primary Educational Service Area Office 3, Surat Thani province. It was a mixed method research. The samples used in this research were 327 school directors and teachers. The research tools for gathering information were questionnaires. The statistics used were Frequency, Percentage, Standard Deviation, T-test, One-Way ANOVA (F-test) and LSD method (Least Significant Different) and Semi Structure Interview Questionnaires on the administration of internal education quality assurance of schools in Thailand 4.0 in Primary Educational Service Area Office 3, Surat Thani province. The research results were as the followings: The samples on the administration of the internal education quality assurance of schools in overall were at the high level. Considering by aspect, it was found that the education development planning on the administration and implementation of schools were at the highest level. After the highest one, other aspects could be chronologically arranged as the followings: the report on the internal education quality assurance of schools; the evaluation and inspection of internal education quality in schools; standardization of schools' education; and the continuity of education quality development. The lowest one was the follow up on the performance of the schools. For the comparative results on the levels of administration of the internal education quality assurance of schools in Thailand 4.0 in Primary Educational Service Area Office 3, Surat Thani province, it was found that the samples with different age, working experiences, self-development and training were significantly different in statistics at 0.05 in the administration on the internal education quality assurance. When classified by gender and position, it was found that the administration of education quality assurance was not different. The recommendation for promoting administration of the internal education quality assurance of schools in Thailand 4.0 in Primary

Educational Service Area Office 3, Surat Thani province was mainly on introducing more modern technology and innovation for the administration of education quality assurance in schools from the stage of planning, defining goal for evaluation, annually reporting and continuously developing education quality and the information can be linked and used in the following years.

Keyword : Education Quality Assurance, Thailand 4.0

บทนำ

การจัดการศึกษาเป็นภารกิจของรัฐที่จะต้องจัดให้กับทุกคนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันและมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ เป้าหมายของการจัดการศึกษาคือมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (วิรัตน์ ผดุงชีพ, 2560 : 3) การศึกษาของประเทศชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดและไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเชื่อมทั่วโลกให้เป็นหนึ่งเดียวและการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงเป็นทางออกสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางเทคโนโลยีสารสนเทศและพร้อมกันนั้นเพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลได้มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างความสุข ร่วมกันในสังคมของชนในชาติและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 75)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง

ต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 17)

สถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 ซึ่งให้กำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท และสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างมีระบบโดยสะท้อนบริบทของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาได้จริง ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและวิธีการที่เหมาะสมในการประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561 : 31)

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษามีความสำคัญกับการจัดการศึกษา เป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา หากไม่มีมาตรฐานสาธารณชนก็จะไม่ทราบว่าสาระสำคัญของการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งคือ การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานชาติซึ่งนักเรียนเหล่านี้เป็นทรัพยากรสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงได้จัดให้โรงเรียนแต่ละแห่งในสังกัดมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับผลการจัดการเรียนรู้แต่ละปีที่เกิดขึ้นและเพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไปอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อทราบระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,146 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอแกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555 : 49) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 327 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจ สอบรายการ โดยถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และการพัฒนาตนเอง/การอบรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกรอบกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพตามข้อคำถามในตอนต้นที่ 1 และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 ใน 7 ด้านมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยซึ่งมี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2551: 100)

โดยสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation), t-test และ F-test

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	$\bar{x}$	SD.	ระดับ
1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.42	0.36	มาก
2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.48	0.37	มาก
3 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.48	0.37	มาก
4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.43	0.40	มาก
5 การติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษา	4.41	0.40	มาก
6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.45	0.37	มาก
7 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.42	0.39	มาก
รวม	4.44	0.32	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอน มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.44) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.48) รองลงมาคือด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{x}$ = 4.45) ส่วนด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}$ = 4.41)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามเพศและตำแหน่ง

จำแนกตาม		n	$\bar{x}$	SD.	t	Sig.
1. เพศ	ชาย	89	4.46	0.36	1.435	.152
	หญิง	238	4.40	0.36		
2. ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	26	4.49	0.32	0.843	.400
	ครูผู้สอน	301	4.44	0.32		

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีเพศ และตำแหน่งต่างกัน มีระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานีเขต 3 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และการพัฒนาตนเอง/การอบรม

จำแนกตามสถานภาพ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. อายุ	ระหว่างกลุ่ม	1.466	2	0.733	7.483*	0.011
	ภายในกลุ่ม	31.745	324	0.098		
	รวม	33.211	326			
2. ประสบการณ์ในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.142	2	0.571	5.771*	.003
	ภายในกลุ่ม	32.069	324	0.099		
	รวม	33.211	326			
3. การพัฒนาตนเอง/การอบรม	ระหว่างกลุ่ม	1.898	2	0.949	9.817*	0.000
	ภายในกลุ่ม	31.313	324	0.097		
	รวม	33.211	326			

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การพัฒนาตนเอง/การอบรม ต่างกัน มีระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 สถานศึกษาควรนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่มาตรฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลปีที่ผ่านมาใช้ระบบสารสนเทศในการวางแผนงานเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา นำเทคโนโลยีในมาใช้งานควบคู่กับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การวัดผลประเมินผล โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครื่องมือในรูปแบบ QR Code มีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแบบ On-line โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีจัดทำรายงานประจำปีด้วยการเชื่อมโยงจากระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ในระบบสารสนเทศ และเผยแพร่ผ่านช่องทาง Line

Facebook fan page และสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสามารถเชื่อมโยงของข้อมูลในการนำไปใช้ในปีต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายว่าตามกฎหมายกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ซึ่งให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับพร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนลินรัตน์ ภาโอภาส (2559 : 103) ได้ศึกษาเรื่องความร่วมมือของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองปากพั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายว่า มาตรฐานการเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานพ วงษ์น้อย (2554 : 87) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร”ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจะเป็นแผน 3 ปีหรือ 4 ปี ตามความเหมาะสมและตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์นภา หุนมาตรา (2553 : 67) ได้ศึกษาเรื่อง “ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการพัฒนาการดำเนินงาน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายว่า แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภณัฐพงศ์ พลสุขและจักรกฤษ โทดताल (2561 :373) ได้ศึกษาเรื่อง“สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อสภาพการการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายว่า การประเมินผลการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล นำเสนอผลการประเมิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานพ แจ้งพลอย (2553 : 78) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อภิปรายว่า การติดตามผลการดำเนินการของสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของสถานศึกษาที่จะสร้างความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสามารถสร้างผลงานที่สอดคล้องตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนาง ชุณาพรและมณฑียร พัวไพบูลย์ (2561 :127) ได้ศึกษาเรื่อง“แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ” ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานด้านการติดตามผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ อภิปรายว่า สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่สู่สาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์นภา หุนมาตรา (2553:73) ได้ศึกษาเรื่อง“ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการพัฒนาการดำเนินงาน ด้านรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ อภิปรายว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นไปตามระบบขั้นตอนอย่างมีมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนในระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมานพ แจ่มพลอย (2553 : 80) ได้ศึกษาเรื่อง“การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน การพัฒนาตนเอง/ การอบรมต่างกัน มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนเพศ และตำแหน่ง ต่างกัน มีการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้งานควบคู่กับการปฏิบัติงานในการจัดการและการวิเคราะห์ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน โดยการใช้เครื่องมือในรูปแบบ On-line มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านการวัดผล และจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมโดยนำข้อมูลที่มีในระบบคอมพิวเตอร์ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2563) ซึ่งได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของคนไทยในยุค 4.0 โดยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน คือ 1. ผู้เรียนรู้ เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี 2. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน และ 3. พลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุขของชาติ โดยกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา คือ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้งานควบคู่กับการปฏิบัติงานในการจัดการและการวิเคราะห์ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน โดยการใช้เครื่องมือในรูปแบบ On-line มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านการวัดผลและจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมโดยนำข้อมูลที่มีในระบบคอมพิวเตอร์ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลปีที่ผ่านมาใช้ระบบสารสนเทศในการวางแผนงานเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา นำเทคโนโลยีในมาใช้งานควบคู่กับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน การวัดผลประเมินผล โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้เครื่องมือในรูปแบบ QR Code มีการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแบบ On-line โดยการใส่โปรแกรมสำเร็จรูป มีจัดทำรายงานประจำปีด้วยการเชื่อมโยงจากระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ในระบบสารสนเทศ และเผยแพร่ผ่านช่องทาง Line Facebook fan page และสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ในระบบคอมพิวเตอร์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *ประกันคุณภาพการศึกษายุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2563 จาก <https://www.moe.go.th/index.php>.
- นุจนาง ขุนาพรและมณฑิยา พัวไพบูลย์. (2561) *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ, การบริหารและการนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2561*.
- นลินรัตน์ ภาโอภาส (2559) ,*การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช, รวมบทความวิจัย โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ “การขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา : ความท้าทายใหม่ของนวัตกรรมการบริหารจัดการ” มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, วันที่ 5-7 กุมภาพันธ์ 255*.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555), *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. พิมพ์ครั้งที่ 11. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- บุญชม ศรีสะอาด, (2551), *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*, พิมพ์ครั้งที่ 4, กทม. สันต์ : ประสานการพิมพ์
- พงษ์นภา หุนมาตรา. (2553) *ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.

- ภณัฐพงศ์ พลสุขและจักรกฤษ โปตาพล. (2561). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19*, วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม.
- มานพ แจ่มพลอย. (2553) *การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มานพ วงษ์น้อย. (2554) *การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วิรัตน์ ผดุงชีพ. (2560) *คู่มือกฎหมายและระเบียบในการปฏิบัติราชการ*. เชียงใหม่: วี วี บุ๊คส์ เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561) *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560) *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

